

Tro och leverne

Vi är alla dubbelnaturer med höga etiska principer och ett liv som inte motsvarar vår tro. Givetvis är det ett ämne som kommer upp i nästan alla själavårdssamtal på ett eller annat sätt. Somliga klagar över en make som inte ville gå med till samtal. Han verkar så vänlig och förtjusande när de har gäster, men han slår sin fru när de är ensamma. Andra sörjer bittert över att de saknar seger över synden i sitt eget liv. Låt oss fundera litet över ett vittnesbörd från Herren genom Jeremia:

Så säger HERREN: Förbannad är den man som förtröstar på människor och söker sin styrka i det som är kött och vars hjärta vänder sig bort från HERREN. ⁶Han är som en torr buske på heden och får inte se något gott komma. Han måste bo på förbrända platser i öknen, i ett land med salthedar där ingen vistas. ⁷Men välsignad är den man som förtröstar på HERREN, den som har HERREN till sin förtröstan. ⁸Han är som ett träd planterat vid vatten och som sträcker ut sina rötter till bäcken. Det fruktar inte om hetta kommer, dess löv är alltid gröna. Det blir inte förskräckt om ett torrt år kommer, och det upphör aldrig att bära frukt.

⁹Bedrägligare än allt annat är hjärtat, det är obotligt sjukt. Vem kan förstå det? (Jer 17:5-9)

Förtröstan

Ingen klarar sig ens en dag utan förtröstan. Det som är ont hos människan är hennes önskan att kunna förtrösta på sig själv. Kan vi det är vi oberoende och kan strunta i vad andra tycker eller önskar sig. Då sprider man förbannelse och får till sist bara fiender som förbannar en och som kanske också lyckas sätta dit en eller åtminstone överge honom.

Att ha Herren till sin förtröstan är lite av en gåta när vi nu alla helst vill ha oss själva till vår trygghet, tillförsikt och handlingskraft. Alltså kan det betyda att man känner mycket oro och ångest eftersom man helt enkelt inte kan eller inte vill ha sin trygghet på den plats där man av naturen önskar det. Vi kan lyssna till Jesus:

Jag har kommit för att tända en eld på jorden, och hur gärna ville jag inte att den redan vore tänd. ⁵⁰Men jag har ett dop som jag måste genomgå, och hur vändas jag inte tills det är fullbordat. (Luk 12:49-50)

Detta betyder ofta att om du skall sprida kärlek omkring dig måste du räkna med möjligheten att du får ett liv med mycket ångest för egen del. Kanske är det oftare så än vi vill acceptera att ångest inte ovillkorligen är något som man till varje pris skall bli fri ifrån. Vi kanske snarare kan ställa oss frågan om den innebär en möjlighet till ett liv i kärlek.

Att bli rättfärdig genom tron på Jesus betyder inte att man blir förvandlad av en

teologisk åsikt. Det är en fråga om att byta fäste för sig förtröstan i livet, ofta genom att gå från något som verkar tryggt och säkert fast det inte är det till något som verkar ytterst osäkert fast livet kan visa en att det var en synvilla.

Hjärtat är fördärvat

Vem kan förstå sig på människohjärtat, suckar profeten. Bra fråga! Tänk så många filosofier och psykologier som försökt svara på frågan. Inte blev vi varken klokare eller lyckligare för det.

Om människohjärtat är ont, fördärvat och obegripligt – vad kan vi då begripa av tillvaron i stort eller smått? Om vi egentligen inte förstår oss själva, vad kan vi då förstå av det som är utanför oss? Det klassiskt obegripliga är ju varför vi inte lever som vi lär.

Skillnad på ångest och ängest

Ett liv i kärlek innebär ofta nog ett liv i ängest. Detta behöver framhållas eftersom vi ofta tror att ett utgivande liv också är ett liv fullt av ljuvliga känslor. Skulle inte kärleken göra oss till vänner som berikar tillvaron för varandra? Nej, kärleken kanske kallar dig till att leva dig in i andras brottningskamp med tillvarons villkor.

Ett liv i ängest behöver inte betyda ett liv i kärlek. Mycken ängest leder i stället till självupptagenhet. "Jag måste först bli fri från min ängest, sedan kan jag eventuellt engagera mig i andra."

Men vad andra vågar skryta med – jag talar som en dåre – det vågar jag också. ²²Är de hebreer? Det är jag också. Är de israeliter? Det är jag också. Är de Abrahams barn? Det är jag också. ²³Är de Kristi tjänare? Det är jag ännu mer, för att nu tala likt en dåre. Jag har arbetat mer, suttit i fängelse mer, fått hugg och slag i överflöd och ofta svävat i livsfara. ²⁴Av judarna har jag fem gånger fått fyrtio gisselslag, så när som på ett, ²⁵tre gånger har jag blivit piskad med spö, en gång har jag blivit stenad, tre gånger har jag lidit skeppsbrott, ett helt dygn låg jag i det djupa vattnet. ²⁶Jag har ofta varit på resor, utstått faror på floder, faror bland rövare, faror från landsmän, faror från hedningar, faror i städer, i öknar och på hav, faror bland falska bröder, ²⁷allt under arbete och slit, ofta under vaknätter, under hunger och törst, ofta utan mat, frusen och naken. ²⁸Förutom allt detta har jag den dagliga uppgiften, omsorgen om alla församlingarna. ²⁹Vem är svag utan att jag är svag? Vem kommer på fall utan att jag blir upptänd av iver? ³⁰Om jag måste berömma mig, vill jag berömma mig av min svaghet. (2 Kor 11:21-30)

Var Paulus en man med så stort självförtroende att han kunde genomföra vad som helst? Eller hade han lärt sig livets hemlighet?

När jag kom till er, bröder, var det inte med stor vältalighet eller hög visdom som jag predikade Guds hemlighet för er. ²Jag hade nämligen bestämt mig för, när jag var hos er, att inte veta av något annat än Jesus Kristus och honom som korsfäst. ³Svag, rädd och mycket orolig kom jag till er. ⁴Och mitt tal och min predikan bestod inte i ord som skulle övertyga genom mänsklig visdom utan genom en bevisning i Ande och kraft. ⁵Vi ville inte att er tro skulle bygga på människors visdom utan på Guds kraft. (1 Kor 2:1-5)

Att bara ha Jesus till sin förtröstan betydde alltså för Paulus del att vara svag, rädd och mycket orolig.

Uträtta eller upptäcka?

Många människor lever för att lämna efter sig ett livsverk som helst skall bli stående för evärdeliga tider som ett mausoleum över den döde när han inte längre finns ibland oss. Jag har vid några tillfällen blivit tvungen att montera ner delar av en annan människas livsverk och fått erfara vilken vrede eller vilket ursinne som man därmed kan dra på sig.

Men vi har inte fått världens ande, utan den Ande som är från Gud, för att vi skall veta vad vi har fått av Gud. ¹³Detta förkunnar vi också, inte med ord som mänsklig visdom lär utan med ord som Anden lär, när vi återger andliga ting med andliga ord. ¹⁴En oandlig människa tar inte emot det som tillhör Guds Ande. Det är dårskap för henne, och hon kan inte förstå det, eftersom det måste bedömas på ett andligt sätt. ¹⁵Den andliga människan däremot bedömer allt, men själv kan hon inte bedömas av någon. ¹⁶Ty vem har lärt känna Herrens sinne, så att han kan undervisa honom? Men vi har Kristi sinne. (1 Kor 2:12-16)

Jeremia kan få ge oss ett vittnesbörd om hur det kan kännas att bli kallad in i en kärlekens tjänst

Du, HERRE, övertalade mig, och jag lät mig övertalas. Du grep mig och blev mig övermäktig. Så har jag blivit ett ständigt åtlöje, alla hånar mig. ⁸Ty så ofta jag talar måste jag klaga, över våld och förtryck måste jag ropa, ty HERRENS ord drar över mig spott och spe hela dagen. ⁹Men jag tänkte: Jag vill glömma honom och inte mer tala i hans namn. Då blev det i mitt hjärta som en brinnande eld, instängd i mitt innersta. Jag ansträngde mig att uthärda den men kunde det inte. ¹⁰Jag hör många förtala mig, det är skräck från alla håll: "Ange honom!" "Ja, vi skall ange honom!" Alla som stått mig nära väntar på att jag skall falla. "Kanske låter han lura sig, så att vi blir honom övermäktiga och kan hämnas på honom." (Jer 20:7-10)